

אשכנזי האיש

החסידות בדרך רבוה"ק זיע"א

מדוע מיוחד הוסף לעילוי
"הזקנו קורא נא"
להזיק ועידוד לימים

בעזרת ה' נעשה ונצליח
יום ו' ערש"ק כ"ג ניסן תש"פ
פרשת שמיני
שבת גאלע מצות
גליזן תכ"ט
שנה ט'

מפי ספרים וסופרים

בחינת פרוזדור לאותו טרקלין נאה ומתוקן

כיצד אתם מדמים דבר לדבר? אמנם גם עד כה מתגלגל הייתי בדרכים וזמן רב מרוחק הייתי מביתי, ברם תמיד ידעתי שיש לי בית, וכי בסוף הטלטולים והנדידות, אשוב ואבוא לביתי אשב ליד שולחני ואשכב לנוח במיטתי, אולם עתה לאחר שאשתי אינה עוד בחיים, הרי שוב לא נשאר לי כלום ובשעה שאני חושב כי אין לי עוד בית לשוב אליו, קשים ומרים עלי חבלי הנדודים שבעתיים משהיו.

הנמשל: הנה בזה הוא ההבדל שבין הצדיקים לרשעים, העולם הזה הרי אינו אלא בבחינת פרוזדור לאותו טרקלין נאה ומתוקן, כל דרי מטה נדים ונעים ומתגלגלים כאן, אלא שלצדיקים יש תקווה שלאחר כל טלטולים והנדידות, לאחר שימכרו כאן בעולם השפל את מעט הפרקמטיה, ויקבלו תמורה את חלקם לעולם הבא, הרי יהא להם לאן לבוא, אחרי כל הלכטים שנתלכטו כאן, יהא מזומן להם ומקום מנוחה לעולמים, ומכיון שכן אף צער הנדודים אינו גדול כל כך, ואילו הרשעים להם הרי אין כל תקווה, הרי אין להם בית לחזור אליו בשובם מן היריד, ולכן ודאי שיסורי נדודיהם קשים יותר, כי בסוף הטלטולים מקום לא יהיה להם לנוח בו מעמל הדרך.

(בשם הגה"ק ה"חפץ חיים זיע"א)

משל לרוכל אחד שהיה נוהג לנסוע לערים הגדולות ולקנות בהן סחורות, ואחר כך היה מחזר על העיירות הקטנות וכפרי הסביבה כדי למכור בהם אותן סחורות, ומזאת היה מתפרנס. ועליכם לדעת שפרנסה זו לא היתה קלה כל עיקר, אמנם רבים הם הסוחרים העושים כל ימות השבוע חוץ לביתם, אולם הללו, לשבת קודש הם חוזרים ובאים הביתה, ומתענגים על יום המנוחה בקרבת בני משפחותיהם, ואילו אותו יהודי היה מתגלגל בדרכים שבועות רבים, ומתייסר בנדודים קשים עד שעלתה בידו למכור את סחורתו, ורק אחת לחודש ולפעמים אף אחת לחדשיים בלבד, היה חוזר ובא לביתו. פעם אחת ארע ופגשו בו אחדים ממכריו כשהוא מסובב באחד המקומות, וראו שהוא שרוי בעצבות גדולה ובדכדוך הנפש.

שאלוהו הלכו לאשר קרהו ולפשר העצבות שהוא שרוי בה? סח להם צרתו כי אשת נעוריו מתה עליו רחמנא ליצלן. וכי עתה אין לו עוד בית לאן לחזור, אחרי טלטולי הדרכים. אמרו לו אם משום זה בלבד הרי אין הדבר נורא כל כך, כלום לפני כן, לא היית מתגלגל בדרכים חדשים על חדשים בלא בית ובלא מקום מנוחה? נאנח הלה בשברון לבו והשיב להם,

אמרות טהורות

אמרות קודש מרבותינו הק' מאלכסנדר

צריך ללמד דרכי ה' גם לסובבים אותו

זה הדבר אשר צוה ה' תעשו.

ד"ל ע"פ דברי קדושת אאמ"ר זצוקללה"ה בשם הבינה לעיתים עה"כ (משלי ט"ז) ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישרים איתו, אף כשדרכי איש המה מרוצים בעיני ה' לא יספיק בהיותו הוא בעצמו שלם בדרכיו ובמעשיו אבל צריך להשתדל וללמד דרכי ה' גם לאויביו ה' להשלים גם אותם לעבודת ה', ופירושו בזה דברי הלל הזקן אם אני כאן הכל כאן (סוכה ג"ג), ר"ל אף כשאני עובד ה' לא יספיק זאת בלבד, רק צריך להשתדל שיהיה הכל כאן, שגם אויביו ה' יהיה אוהבי ה', ואולי נרמז זאת ג"כ בהפסוק זה הדבר אשר צוה ה' תעשו, אף כשאתם במדריגה גדולה בבחי' ויעמדו לפני ה', אבל לא יספיק זאת, רק אשר צוה ה' תעשו, שתעשו שגם אחרים יהיו בזה המדריגה.

(תפארת שמואל)

ע"י אחדות היה ליבם שלם עם השי"ת

ויקרבו כל העדה ויעמדו לפני ה'. ובתרגום יונתן: וקריבו כל כנישתא וקמון בלב שלים קדם ה', ומאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' (שם, ו').

ולחסביר הענין נובל לומר ויקרבו כל העדה, ר"ל שהיו כולם כאיש אחד בלב אחד, כאומרו 'כל העדה', באחדות ואהבת רעים, ועי"ז היה ליבם שלם עם השי"ת, יען כי שורש האחדות היא הכנעה ושפלות, שהרי ע"י גיאות בלתי אפשרי להתאחד כידוע, ומכח הכנעה הוא שלם עם השי"ת, היפך הגיאות, שמבואר באיגרת הרמב"ן ז"ל כל המתגאה בלבו על הבריות מורד הוא במלכות שמים, ואינו שלם עמו, וזהו 'וקמון בלב שלים קדם ה'', שהיה לבם שלם עם השי"ת.

(אמרי מנחם)

מדוע 'לא יטמאו באכילתם'

אל תשקצו את נפשותיכם בכל השורץ השורץ ולא תטמאו בהם ונטמתם בם, כי אני ה' אלקיכם והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני (י"א, מ"ג-מ"ד). ופירש רש"י ז"ל ולא תטמאו בהם באכילתן, ונטמתם בהם, אם אתם מטמאין בהם בארץ אף אני מטמא אתכם בעולם הבא ובישיבת מעלה, כי אני ה' אלקיכם, כשם שאני קדוש שאני ה' אלקיכם כך והתקדשתם קדשו את עצמכם למטה, והייתם קדושים, לפי שאני אקדש אתכם למעלה ולעולם הבא.

הנה מבואר שהפליג הכתוב בחומר ענין מאכלות האסורות מה שלא הפליג בכל התורה, שלא מצאנו בכל התורה לשון טומאה כ"כ כמו שכתב כאן, 'ולא תטמאו ונטמתם', וכתב אא"ז הגה"ק מדאברזינסק זצלקלה"ה (בנין דוד דרשות עמ' קמז) הטעם, כי כמו שבכל הדברים המזיקים להגוף אין דבר המתפשט בכל הגוף כמו מאכלים רעים, דיש דבר המזיק לאבר זה יש לאבר זה אבל מאכל רע מתפשט בכל הגוף, כמו כן מאכלות האסורות מתפשט הטומאה בכל הנשמה, ואינו דומה לשאר עבירות שאין פוגם רק לאבר אחד, לכן החמיר הכתוב כל כך והזהיר לבל יטמאו באכילתן.

(כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

צריך שיהיה כל מעשיו לשם שמים

ויקחו את אשר צוה משה אל פני אהל מועד ויקרבו כל העדה ויעמדו לפני ה' (ט', ה').

וזהו ענין הכתוב ויקחו את אשר צוה משה, ועל ידי זה ויקרבו, זכו להתקרב להשי"ת, שהגוף נעשה בבחי' צורה, בבחי' ויעמדו לפני ה', לא בבחי' ואראה ואפול על פני, ויאמר משה זה הדבר, כלומר לזכות לבחי' זה הדבר, 'אשר צוה ה' תעשו', יש לעשות הכל לשם השי"ת, ואז יירא אליכם כבוד ה', ולחגוף והנשמה יחדיו, בבחי' אספקלריא המאירה.

(עקידת יצחק, ועי"ש בהרחבה)

לעילוי נשמת כ"ק מרן אדמו"ר רבי ישראל יצחק בן רבי שמעון זצוקללה"ה הרבי מווארקי נלב"ע כ"ב ניסן תר"ח, ומנו"כ בווארקי ת. נ. צ. ב. ה.

שבת מברכים חודש אייר. המולד: אור ליום חמישי, שעה 10:58 חלקים. ר"ח בימי שישי ושב"ק. א גוטען חודש.

ביטחון בה'

יִיאֵמַר מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' תַּעֲשׂוּ וִירָא עֲלֵיכֶם כְּבוֹד ה'.
צִרְיִיךְ לְהִבִּין דְּמָה הוֹסִיף בְּזֶה יוֹתֵר מִמָּה שֶׁנֶּאֱמַר לְפָנָי כֵּן.

וְנִרְאָה הַרְמֵז בְּזֶה, שֶׁהֵנָּה יִשְׂרָאֵל הִיוּ אִזּוּ בְּתַבְכְּלִית הַשְּׁלִימוֹת שֶׁהוֹקֵם הַמְשַׁכֵּן וְהַתְּבַשְׂרוֹ שֶׁה' נִרְאָה עֲלֵיהֶם, וּמֹשֶׁה רִבִּינוּ ע"ה הִיָּה רוּעָה יִשְׂרָאֵל וְאַהֲרֹן כֹּה"ג וְהָיוּ דוֹר דְּעָה, וְהַבֵּיט מֹשֶׁה רִבִּינוּ ע"ה שִׁיְהִיָּה זְמַן שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם מִנְהִיג חָשׁוּב וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מְשַׁכֵּן וְגַם הַדּוֹר לֹא יִהְיֶה בַּמְדֻרָּגָה גְּדוּלָּה כְּזֹאת, א"כ הַאִיךְ יִקְנֶה הָאָדָם אֶת הַשְּׁלִימוֹת, ע"ז אָמַר לָהֶם זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' תַּעֲשׂוּ, כְּלוֹמַר בְּאִיזָה מַצַּב שְׂאֵתֶם נִמְצָאִים תַּעֲשׂוּ אֶת מִצְוֹת ה' וְה' יִרָא עֲלֵיכֶם, וְאַף שֶׁפְּגַמְתֶּם עַד עַכְשָׁיו וְאַתֶּם צִרְיִכֶם לְתַקֵּן אֶת הָעֵבֶר מ"מ תְּבַטְחוּ בַּה' וְתַעֲשׂוּ אֶת מִצְוֹת ה'.

(אמנות משה)

מֹשֶׁה רִבִּינוּ ע"ה הִיָּה לִיבּוֹ מִלֵּא אַהֲבָה עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

וּיִקְצוּף מֹשֶׁה עַל אֲלֵעֶזֶר וְעַל אֵיתָמָר וְגו' (י', ט"ז-י"ז).

כ"ק אֲדַמּוּרֵי זַצְלָה"ה דִּיבֵר בְּקִדְשׁוֹ, שֶׁהֲר"ת "מְדוּעַ לֹא אֲכַלְתֶּם אֶת הַחֲטָאֹת בַּמָּקוֹם הַקּוֹדֵשׁ" הוּא מִל"א אַהֲבָה, שֶׁמֹּשֶׁה רִבִּינוּ ע"ה גַּם כַּאֲשֶׁר קָצַף הִיָּה זֶה רַק לְפָנִים, שֶׁהִיָּה מִרְאָה קָצָף, אֲבָל בְּאֵמַת בִּלְבָבוֹ הִיָּה מִלֵּא אַהֲבָה אֲלֵיהֶם.

(מאוורן של ישראל)

הזכייה לאיש שמבזה עצמו לכבוד התורה הק'

בַּהֲפַטְרַת הַשְּׁבוּעִי, וְהִיָּה אַרְוֹן ה' בֹּא עִיר דוֹד וּמִיכָל בַּת שְׂאוּל נִשְׁקָפָה בַּעַד הַחֲלוֹן וְתָרָא אֶת הַמֶּלֶךְ דוֹד מְפֻזָּז וּמְכַרְכֵּר לְפָנָי ה' וְתָבַז לוֹ בִּלְבָבוֹ, וְלְמִיכָל בַּת שְׂאוּל לֹא הִיָּה לָהּ וְלָדָּ עַד יוֹם מוֹתָהּ (ש"ב ו', ט"ז-כ"ג).

פ"א בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה אָמַר כ"ק אֲדַמּוּרֵי זַצְלָה"ה לְאַחַד שֶׁהִיָּה מְשַׁמַּח מְאוֹד בְּשִׂמְחַת הַתּוֹרָה - שֶׁמִּפְסוֹק זֶה נִלְמַד, כִּיּוֹן שֶׁמִּדָּה טוֹבָה מְרובה מְמַדַּת פּוֹרְעֵנוּת, שְׂאִישׁ שֶׁמְבַזָּה א"ע לְכַבּוֹד הַתּוֹרָה וְדַאי יִזְכֶּה לְהוֹלִיד בְּנֵים חַיִּים וְקִיָּימִים.

(מאוורן של ישראל)

ווארט

ושמרת לעשות ככל אשר יורוך

וּיִקְחֻ אֶת אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה אֶל פָּנָי אֶהְלֵ מוֹעֵד וּיִקְרְבוּ כָל הָעֵדָה וְיַעֲמְדוּ לְפָנָי ה' (ט', ה').

בֹּא וְרָאָה שֶׁהַכְּתוּב מְלַמְּדֵנוּ שֶׁסִּיבַת הַתְּקַרְבוּתֶם אֵלָיו ית', הִיָּתָה מֵאַחַר שֶׁלֹּא עָשׂוּ בְּנַפְרָד עַל דַּעַת עֲצַמָם אֲלֵא "וּיִקְחֻ אֶת אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה", אֵךְ וְרַק בַּהוֹרָאָה מֹשֶׁה רִבִּינוּ ע"ה, וְלִפְיֶכֶךְ "וּיִקְרְבוּ כָל הָעֵדָה וְיַעֲמְדוּ לְפָנָי" וְהִיָּינוּ כְּמ"ש (מְלָכִים א', י"ז, א') ה' אֲלוֹקֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עֲמַדְתִּי לְפָנָיו - הַנֶּאֱמָר בְּאַלְהֵינוּ הַנְּבִיא - כְּלוֹמַר שֶׁזְכוּ לְהַתְּקַרְבוּת מוֹפְלָאָה וְעֲמִידָה לְפָנָיו ית', וְעֲמִידָה זֹו מֵהוּוָה בִּיטוּי לְהַתְּגַלּוּת כְּבוֹד ה', כְּדַכְּתִיב (לְהַלְךְ בְּג), וִירָא כְּבוֹד ה' אֶל כָּל הָעָם.

(באר משה, אוורוב)

מרגניתא דיצחק פנינים בסדר פסוקי פרשת השבוע

לע"נ הרה"ח ר' יצחק
בן הרה"ח ר' משה אריה צ"ל
נלב"ע ו' סיון תשע"ד

אָמַר הַרְה"ק ר' יִצְחָק מוֹוֹרְקִי זי"ע כִּיּוֹן שֶׁהִיא חֲסִידָה כ"ב לְמָה הִיָּה עוֹף טְמָא? וַיֵּשׁ לְתַרְץ שֶׁנִּקְרָא עוֹף טְמָא מִפְּנֵי שֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם חֲבֵרוֹתֶיהָ דוֹקָא, אֲבָל עִם עוֹף אַחֵר אֵינָה עוֹשֶׂה חֶסֶד, אֲדַרְבָּה, הִיא דוֹרֶסֶת אוֹתָהּ עַד לְמוֹת. וְאָמַר שְׂמִי שְׁנוֹסֵעַ לְצַדִּיק אֶחָד אֵל יִשְׂנָא אֶת חֲבִירוֹ שְׁנוֹסֵעַ לְצַדִּיק אַחֵר.

(נפלאות חדשות)

מַעֲלָה גְרָה בְּהַמָּה אַתָּה תֵּאָכְלוּ (י"א ג'). הַרְה"ק אֲמַוּרֵי זְכָה"ה אָמַר, שֶׁזֶה בְּהַמָּה טְמָאָה מַעֲלָה גְרָה, כִּי הֵנָּה בְּכָל דָּבָר יֵשׁ נִיּוּץ קָדוֹשׁ, וְכַשְׁבָּא לִיד הָאָדָם מַעֲלָהוּ בְּאִכְלָתוֹ. אֲבָל הַבְּהֵמָה, אֵינָן כּוֹחָה יִפָּה לְהַעֲלוֹת, לְכֵן כְּבוֹלְעָה כַךְ פּוֹלְטָה, וְחוֹזֶרֶת וְטוֹחֶנֶת אֶת הַמֵּאכֵל עַד הַעֲלוֹתָהּ, וְקַלְסוֹ צַדִּיקֵי הַדּוֹר דָּבַר זֶה.

(דעת משה בשם אביו מרן בעל "עבודת ישראל" ז"ע)

וְאֵת שְׁעִיר הַחַטָּאת דַּרְשׁ דַּרְשׁ מֹשֶׁה וְהֵנָּה שָׂרָף (י' ט"ז). בְּמַסְרָה אֵיחָא: כַּאֲן חֲצִי אוֹתִיּוֹת שְׁבַתוֹרָה. וַיֵּשׁ לְהִבִּין מִה מִרְמָז דָּבָר זֶה? וְנִרְאָה, דְּהֵנָּה בְּתוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב א"א לְלַמּוֹד מִבְּלֵי הַתּוֹרָה שְׁבַע"פ, שְׁחֹז"ל הֵם שְׂגִילוֹ פִירוּשׁ הַתּוֹרָה עַל נְכוּן, וְכָל דָּבָר סְתוּם פִּירוּשׁוֹ ע"י הוֹפְעַת רוּחַ הַקּוֹדֵשׁ שֶׁהוֹפִיעַ עֲלֵיהֶם וּמִבְּלַעַד הִרִי הַתּוֹרָה אֵינָה שְׁלִימָה אֲלֵא הוּא כַּחֲצִי סִפּוֹ. וְזֶהוּ הַרְמֵז דַּרְשׁ דַּרְשׁ הֵם חֲצִי אוֹתִיּוֹת שְׁבַתוֹרָה, הֵינִינוּ עַד דַּרְשׁ דַּרְשׁ, שְׁחֹז"ל דַּרְשׁוּהוּ אֶת הַתּוֹרָה, הִרִי הַתּוֹרָה רַק כַּחֲצִי תּוֹרָה וְאֵינָה שְׁלֵמָה, וְע"י דְּרוּשֵׁי חֹז"ל נִשְׁלָמָה הַתּוֹרָה לְהִיּוֹת נִקְרָאָת סִפּוֹ שְׁלֵם.

(דגל מחנה אפרים)

וְהַתְּקַדְּשָׁתֶם וְהִיָּיתֶם קְדוּשִׁים (י"א מ"ד). יֵשׁ לוֹמַר ע"פ מ"ש (פְּסָחִים ג'): לְעוֹלָם יַעֲסוֹק אָדָם בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה שְׂמֵתוֹךְ שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה בֹּא לְשִׁמָּה. מַה שְׂאֵנוֹ אוֹמְרִים לְעִשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵב שְׁלֵם, הֵינִינוּ "ל"ב שְׁלֵם" ר"ת מ'תוֹךְ ש'לֵא ל'שִׁמָּה ב'א ל'שִׁמָּה, וְאֵנוּ מִתְּפַלְּלִים שִׁיעֲזוֹר ה' וַיִּזְכְּנוּ לְעַבְדוֹ לְשִׁמָּה.

(עטרת ישועה, ליקוטים)

מעשי צדיקים

ברכות הקבצן שנתקיימו

לֹא הִיָּה טוֹב יִתֵּר עַל הַמִּידָה, לְחוּץ וּמְהוֹרָהרָה הַסְּתוּבֵי ר' זְלַמֵּן בְּאוֹתוֹ בּוֹקֵךְ בְּרַחוּבוֹת הָעִיר, כַּשְּׂמוּחַו פּוֹעֵל בְּקַדְחַתְנוֹת בְּמֵאמֶץ לְהַשִּׁיג תְּנַאִים טוֹבִים לְעֵיסְקָא אֲצַל אוֹתוֹ בַּעַל אַחֲזוּזָה.

בַּעוּדוֹ פּוֹסֵעַ כַךְ, פָּנָה אֵלָיו יְהוּדִי עֵינֵי מִקְבֵּץ נְדָבוֹת בְּבַקְשַׁת תְּרוּמָה, בְּרַגַע הִרְאֵשׁוֹן רִצָּה לְפַטוֹר אוֹתוֹ מִמְטַבַּע כְּלִשְׁחִי, אֵךְ מִשּׁוּם מַה הִרְגִישׁ דַּחַף פְּנִימִי לְהִיכַנס עִמּוֹ בְּשִׁיחָה, "מַה תַּעֲשֶׂה עִם הַכֶּסֶף שְׂאֵתָן לְךָ?" שְׂאוּל בְּחִיבָה

יְהוּדִי נִכְבַּד הִיָּה ר' זְלַמֵּן, סוֹחֵר הַפֶּשֶׁתָן מֵהָעִיר וּוִילְנָא, בְּדֶרֶךְ כֹּלָל הִיָּה ר' זְלַמֵּן אָדָם רְגוּעַ וְנַעִים הַלִּיכּוֹת, מִקְבָּל כָּל אָדָם בְּסַבֵּר פָּנִים יְפוֹת. אוֹלָם בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם הִיָּה מְתוּחַ וְלְחוּץ מֵאָדָה, הוּא עֲמַד לְנִסְעוֹ אֶל אֶחָד מִבְּעֵלֵי אַחֲזוּזָה הַגְּדוֹלִים בְּמַדִּינָה, כְּדִי לְסַגּוֹר אֶת עַסְקַת גְּדוּלָּה שֶׁל רְכִישַׁת כָּל יוֹבֵל הַפֶּשֶׁתָן הַשְּׁנַתִּי שְׁלוֹ. אוֹתוֹ בַּעַל אַחֲזוּזָה, גּוֹי פּוֹלְטֵי הִיָּה וְאָדָם קֶשֶׁה בְּמִיּוּחָה, הוּא הִיָּה נִתּוֹן לְמַצְבֵי רוּחַ מְשַׁתְּנִים, וְאוֹי לוֹ לְמִי שֶׁנִּקְלַע לְמַחֲצִיתוֹ כַּאֲשֶׁר מַצַּב רוּחוֹ

ובחידוד, "אקנה בזה לחם לאכול" ענה הקבצן, "ומה תיתן לי תמורת התרומה"? המשיך הסוחר להקשות, "אתן לך ברכה" השיב העני ברצינות גמורה, הסוחר נתן לו את התרומה, והקבצן אכן בירכו מעומק לבו, בשפע ברכה והצלחה בכל אשר יפנה.

כל העניין שעשע את זלמן, ומיד לאחר מכן שכח את הקבצן וברכותיו, והמשיך להרהר בעסקה הצפויה לו, עלה על העגלה המהודרת שהמתנה לו בפתח ביתו, וכל הדרך התפלל להקב"ה שיצליח דרכו ויסגור את העסקה עם הגוי על הצד הטוב ביותר.

כשהגיע אל ביתו של בעל האחוזה, הופתע מאוד מהתייחסותו הלבבית של הגוי בעל האחוזה כלפיו, בניגוד גמור לפעמים הקודמות, קיבלו הפעם בחמימות, ובתוך זמן קצר סיימו את העסקה על הצד הטוב ביותר, כאשר בעל האחוזה נותן לו תנאים מצוינים ובלחי רגילים. שמח וטוב לב עזב את הבית של הגוי בעל האחוזה, ובדרך הביתה ניסה הסוחר להבין מה הסתתר מאחורי השינוי המפתיע הזה, אולם לשווא, לא עלה על מחשבתו סיבה מוצדקת לכך, ולפתע הביזקה במוחו המחשבה, שאולי ברכתו של אותו קבצן היא שגרמה למפנה הבלתי צפוי, בפעם הבאה כשעמד לצאת למסע עסקים, תר אחרי העני הזה, נתן לו דבה הגונה וביקש את ברכתו, הלה נראה היה כמופתע מעט מן היחס המיוחד שזכה לו לפתע פתאום מצד הסוחר המכובד, אולם הוא בירכו בלבביות, וההצלחה האירה לו שוב את פניה בצורה בלתי רגילה כלל, מאז הפך הסוחר את הדבר לשיטה, בכל עת שעמד לפני עסקה כלשהי, או צעד חשוב אחר בענייניו האישיים, נהג לאתר את העני המסוים הזה, להעניק לו תרומה ביד נדיבה ולקבל את ברכתו להצלחה. לא חלפו ימים רבים והוא היה לעשיר מופלג. באחד הימים תוך כדי מסיבת רעים כטוב לב העשיר ביון, סיפר את סיבת הצלחתו לחבריו, ובתוך ימים נישא בפי כל שמו של הקבצן העני שברכותיו מתגשמות.

השמועה על כך הגיעה לאוזניהם של תלמידי הבעל שם טוב הקדוש זיע"א שהיו בוויילנא, והם סיפרו על כך לרבים. "הייתי מאד רוצה לפגוש את היהודי הקבצן הזה" אמר הבעל שם טוב לתלמידיו, וביקשם בכל לשון לנסות לשכנע את הקבצן הזה לבוא אליו, הקבצן נאות מיד לבקשת החסידים כי ייסע אל הבעל שם טוב, וכשהגיע אליו, קיבלו הבעל שם טוב בחמימות רבה, וביקשו לספר את קורות חייו.

"חייט אני במקצועי" התחיל האיש לספר, "לקוחותי היו עניים ועיקר עבודתי הייתה תיקון בגדים ישנים, הרבה לא הרווחתי מעבודה זו, ובקושי היה לי במה להאכיל את ילדי הרעבים, ועלה בדעתי להתחבר עם חייט עני כמוני לנדוד יחדיו בעיירות ובכפרים ולנסות שם את מזלנו, "פעם הגענו לפונדק יהודי ומצאנו את בעליו עצוב ומדוכא, הוא סיפר לנו שבעל האחוזה עומד להשיא את בתו, והטיל עליו את המשימה להשיג עבורו חייטים

מומחים כדי להכין את בגדי החתונה, אך משום מה כל החייטים שבעל הפונדק הביא בפניו לא מצאו חן בעיניו, ועקב זאת התרגז בעל האחוזה על הפונדקאי, ואיים עליו בביטול חוזה החכירה ובגירוש מהעיירה, "כששמענו את דבריו, אמרנו לו שאנו חייטים ואנו מוכנים לנסות את מזלנו, בתחילה צחק הפונדקאי למשמע הדברים, הוא אמר שהגדים לחתונת בתו של בעל האחוזה, צריכים להיות תפורים באיכות משובחת על ידי תופרים מומחים וידועי שם, אך אנחנו הצלחנו לשכנעו שאין לו מה להפסיד מן הניסיון.

"הוצגנו בפני בעל האחוזה ותפרנו בגד אחד לניסיון, ולמרבה השמחה וההפתעה מצאה עבודתנו חן בעיני כל בני ביתו, וניתנה לנו לעשות את כל המלאכה. ימים וילות עבדנו בשקדנות וביצענו את העבודה לשביעות רצונם המלאה של הפריץ, אשתו ובתו, הוא שילם לנו בעין יפה והיה אסיר תודה לפונדקאי שהביא אותנו אליו. כשעמדנו כבר לעזוב את ביתו, נודע לנו לפתע על משפחה יהודית שכלואה בבור אצל בעל האחוזה, היתה זו משפחה של פונדקאי מעיירה סמוכה, אשר פיגרה בתשלומי החכירה, ועקב כך הושלכה לכלא עד שישולם החוב, שאלנו מהו סכום החוב? והשיבו לנו שמדובר בשלוש מאות רובל. הואיל וכל אחד מאתנו הרוויח עד כה בערך כסכום הזה, פניתי אל חברי ושאלתי אם יסכים להשתתף עמי במצווה גדולה זו של פדיון שבויים? החבר סירב, בטענה שיש לו אשה וילדים הרעבים ללחם, 'אם כך' אמרתי 'אעשה זאת בעצמי', הוצאתי את כל הכסף שהרווחתי בנדודי, ומסרתיו לפריץ. הפריץ ואשתו עמדו משתאים נוכח המעשה שעשיתי, ומרוב התפעלות אף החזיר הפריץ את הפונדק ליהודי המסכן, ושחררו מתשלום דמי חכירה בשנה הראשונה. חזרנו לוויילנא, ומאז נפרדו דרכנו. חברי עשה חיל בעסקים עם הכסף שהביא עמו, ואילו אני חזרתי למצבי הקודם בתיקון בגדים ישנים, ומצבי הלך והידרדר עד שהגעתי לפת לחם, ובלית ברירה הפכתי לקבצן והתחלתי לפשוט יד."

הבעל שם טוב הקדוש הקשיב כל אותה עת לסיפורו של הקבצן החייט, ועל פניו ניכרה קורת רוח רבה מאוד, הקבצן עשה אתנחתא קלה אחר כחכח בגרונו וחיך במבוכה "אינני יודע את סיבת הדבר, אך לאחורנה החלו לפתע אנשים לבוא אלי ולבקש את ברכתו, באיוולתם חשבו שברכת חייט עני ועלוב יכולה להועיל להם, אבל הייתי זקוק לעזרתם וברכתי אותם. זעכשיו רבי" סיים החייט בבכי את סיפורו, אם עשיתי בכך מעשה לא טוב, אנא התפלל עבורי והורה לי דרך תשובה". הבעל שם טוב הרגיעו ואמר לו כי בזכות מסירות נפשו הבלתי רגילה עבור יהודים שאפילו לא הכירם, זכה למתנת שמים נפלאה, שכל ברכותיו יתקיימו, שוב לא חזר החייט לעירו אלא נשאר בצלו של הצדיק שקירבו וחיבבו ולימדו תורה וברבות הימים הפך לאחד מתלמידיו הקרובים.

אוצרותיהם של צדיקים

לשבת אחר פסח • נכתב ע"י הרה"ג רבי אהרן פרלוב שליט"א

שבת אחר פסח

בינה. ואנחנו הולכים משער לשער ולכל שער יש מפתח וזהו שעושיין צורת מפתח.

"אוהב ישראל - אפסא" ליקוטים, ע' ש"ל

מפתח החלה - מפתח הלב

מנהג ישראל תורה בשבת שמיני שחל אח"פ או פ' אחרי שחל לפעמים אח"פ, שבהן נאמרו להשמר ממאכלות אסורות ומערייות שהן מסט"א שהן מפתח של הלב להוציא מסט"א, ע"כ נוהגין לעשות החלות במפתח להורות ע"י שמה שנאמר בפרשיות הללו הן המפתח לפתוח הלב לעבדו בכל דבר כנאמר כי אני ה' המעלה אתכם מאר"מ להיות לכם לאלקים כלו' שיהא גם אכילה ושתי' וכל צורכיכם לאלקים והבן.

"הייטב לב" מסוגעט זי"ע דף צ"ה טו"ג

שבת געלע מצות

השבת שאחר הפסח נקרא 'שבת געלע מצות', והטעם הוא, שידוע שביום ד' היה קריעת ים סוף (ע' שבת פז:), וממילא ביום השבת היו המים ירוקים שבאו למרה, ובאמת נצטוו שמה על השבת (שמות טו כה ברש"י), וידוע

שיסוד המרה הוא ירוק (תיקו"ז תיקונא כא,כב).

"ה'יהודי הר"מ זי"ע, "ליקוטי הר"מ" ח"א, ע' רע"ז

ישועה בזכות המפתח על החלה

פעם שהה הרה"ק מרוזוודוב בקלימנטוב (היה זה כאשר רבינו [הרה"ק רבי יצחק מסטיטשין זצוק"ל] זי"ע היה צריך להתנייב לצבא באוסטריה, ואז נסע הרה"ק מרוזוודוב לקלימנטוב שבפולניה, ושהה שם פרק זמן עד שרבינו זי"ע קיבל איזה מום בגופו. אז קראו אביו הקדוש ושאלו: נו, האם אני יכול כבר לשוב לביתי?! והיה שם לחג הפסח. בשבת שלאחר הפסח, הקרויה "שבת געלע מצות", נוהגים לעשות כדמות מפתח על החלה, והיה הרבי קורא לה "הציפור שעל החלה". בליל שבת קודש, לאחר שהרבי בצע מן החלה, הוא הוריד את "הציפור" מן החלה ושביר אותה, ואמר: כמו שאני שובר כאן את הציפור כך תהיה לו לצאר מפלה בקרוב. וכעבור יום או יומים נודע, שהצאר מת.

הרה"ח רבי יוסף ליפשיץ ז"ל, "החכמה מאין" ע' קי

חזקנו קורא נא

לחזקנו ולעידוד לימים אלו

לנצל את הימים האלה בדבועי

שישים שנה ולא זכיתי כשאר חבריי לשבת בבית או בביהמ"ד בלא לעבוד כלל, ושנית, אני הולך כל יום עד באר המים סוחב את הכדים ונזהר מאוד מאוד לבל יטוף מפילי מעט טיפות מתוך הקערות על האדמה, וכשאני מגיע ללקוחותי הם מתחיל לומר למה יש פחות מים, ועוד כהנה וכהנה תלונות שונות, ולאחמ"כ מגיע אני בבית, שם מחכה לי ששת ילדיי שמבקשים ורעבים ללחם וצמאים למים, ובפרוטות הזעומות שהרווחתי במשך היום אני קונה ככר לחם ומחלק את זה בין כל בני הבית. אמר לו הבעש"ט טוב ר' חצקל לא נפריע לך, ושיהיה לך המשך יום טוב, ושתראה רק ברכה והצלחה בכל מעשי ידיך, ובכך פטר אותו לשלום. אמר הבעש"ט לאותו יהודי שעדיין עומד תמה מה הקשר לבין שאלה שלו, ולכל מה שהיה פה במשך הדקות האחרונות, ומיד אמר לו הבעש"ט, תחזור שנית מחר, ונראה איך יהיה הדברים.

למחרת יוצאים הבעש"ט ואותו יהודי להליכה ברחובות העיר, ופוגשים את ר' חצקל שמרחוק נראה ש'בערב ליון בכי, ולבוקר רינה' הוא שמח, מיד כשנשאל על ע"י הבעש"ט לשלומי, ענה בשמחה ובהארת פנים, אה ב"ה שאני יכול ללכת ולעבוד ואפילו בגיל שלי, שחבריי כבר בגילי אינם יכולים ללכת

בעצמם, או לסחוב עמהם דברים, ושמח אי שאני יכול להשקות את פיהם של יהודי העיירה ולזכות אותם בברכות, ובבית ב"ה יש לי ששת ילדים שמחכים לו, ואפילו שמבקשים ללחם, איזה שמחה זה שיש להם זרע בירך השם, שיש אנשים ולא זכו לשמוע קול ילד בביתם, וכך שמח על כל הטובות שנעשים עמו במשך כל היום כולו. ובכך פטר אותו לשלום הבעש"ט, ובצרור ברכות.

הבעש"ט הביט אל אותו יהודי, ואמר לו, הנה תשובה לשאלתך, נכון שמזונותיו של אדם קצובים לו מר"ה ועד ר"ה, אבל בכל יום נגזר על האדם איך הוא יקח את זה, ועיניך ראו ולא זה, איך שר' חצקל אמר את אותם הדברים בשני הפעמים, רק יום א' בעצבות ובמרידות, אבל למחרת אותם הדברים בשמחה ובהארת פנים.

ומכך יש לנו ללמוד שצריך לקחת את הדברים בשמחה, ומאידיך להיזהר ולהישמר מכל הדברים שיכולים להביא את האדם חלילה להתדבקות. ובעזרת השי"ת בעוד מס' שבועות יפגשו אדם עם חבירו, וידברו ויעבירו ביניהם את כל תקופות הזמן הזה, ואת כל המאורעות, ואשרי האדם שינצל את הזמן ללמוד ולמלאות את כריסו בהלכה או בגמרא, או בדברי חסידות, ולא ישכח לעולם את הימים היפים האלה, שהיה אפשר לשבת במנוחת הדעת ובשלמות הנפש. ויש לנו עוד את מה לנצל, יש לנו עוד ימים מספר, והחכם עיניו בראשו לתפוס את הזמנים האלה ליקר ולגדולה. בברכת הצלחה רבה.

בימים אלו שנמצאים כולם הסגר בתוך הבתים, יש לנו את החובה לקחת הכל בצד הטוב ולא ח"ו בצד הרע, משום שבעזרת השי"ת בעוד כמה ימים יגמר כל חולי הרע הזה, ואז יש שתי סוגים של אנשים שבשעה שידברו עמם על וירוס הזה בעוד כמה ימים או עוד כמה שנים, יש סוג א' של אנשים שיאמרו בקול רעש גדול, נא! אל תזכיר לי את זה, איזה ימים, היינו צריכים לשבת בבית, אסור ללכת ברחובות, להישאר בבית, אסור ללכת להתפלל או ללמוד בכל מקום אשר חפץ הלב להיות שם, וכו' וכו'. ויש סוג ב' של אנשים שיאמרו בנחת ובמתינות, אה איזה ימים, שהיינו יכולים להיות עם בני הבית בלי לרוץ לקניות או לכל מקום אחר, לרוות רוב נחת מהבנים, שבקושי רואים אותם בשבת קודש, וכך היה לנו זמן יותר להיות איתם יותר למשך זמן, ותפילה - להתפלל במתינות, כסופר מעות, ולא לראות איפה החזן אוהז, אלא להתפלל או ללמוד בנחת ובשלמות הדעת, וכך על זה הדרך.

וכידוע שלאחר שאדם עובר ניתוח על אחד מאבריו, הוא עובר שיקום, כך, הוא עבר זמן קשה, אבל תלוי בו אם הוא רוצה להישאר נכה או להיות ולתפקד כאחד האדם, אז אם הוא חוגר כח במתניו, ומתחיל לעשות את

התרגילים וכל הדברים הנלווים הוא יצא מזה במהירות, ואם זה יהיה בשמחה, אז הרפואה תגיע הרבה יותר מהר מהמקובל. אבל אם ח"ו אדם מחליט ללכת הפוך מכל הדברים, מה שיהיה הוא שישאר נכה למשך כל חייו, ויכול הוא לומר שהרופא או מישהו אחר אשם בדבר, לא ולא, הוא אשם לבד בדבר. ואותם הדברים הם בענייני, שאם אדם יקח את זה בשמחה מחד, וישמור על עצמו מאידך, אז שיעבור הימים האלה, הוא ילך כאדם בריא, אבל אם ח"ו בצד ההיפך, ח"ו לא יהיה לו רפואה, ולא יוכל לצאת מזה בניקל.

והווי ידוע המעשה אצל מאור שבעת הימים - הבעש"ט הקדוש ז"ע, שהיו צדיקים שאמרו שרק בלהזכיר את השם של רבי ישראל - בעל שם טוב, מעורר חסדים מרובים וגדולים

על האדם. וזה יביא לנו גם בדמיון להבין את הדברים שנאמרו לעיל. יום א' נכנס אל חדר הבעש"ט יהודי ושאלה בפיו. כתוב בגמרא ש'מזונותיו של אדם קצובין לו מר"ה ועד ר"ה', ובמקום אחר כתוב שבכל יום גוזרים על האדם מחדש על מזונותיו הקצובים לו, אם מזונותיו של אדם קצובין לו מר"ה, מה צריך שוב פעם להיאמר שמזונותיו של אדם קצובים לו בכל יום מחדש?

הבעש"ט קם מכסאו, והורה לו לבוא אחריו עמו להליכה ברחובות העיירה. פתאום פוגשים את ר' חצקל שואב המים הידוע של העיירה, שואל אותו הבעש"ט, נו ר' חצקל מה נשמע, ומיד עונה, לא טוב כלל, קודם כל אני בן

אגרת קודש מכ"ק מרן אדמו"ר הזקן ה"שרף מאלכסנדר" הרה"ק רבי יחיאל זצוק"ל ז"ע

עסק התורה הוא העצה להסיח דאגות הלב

א' יתרו תרס"ה לפ"ק

כבוד ידיד נפשי החריף הנבון יקר הרוח הח' כ"ש מו"ה שמחה* נ"י

הנה אם כי מאוד קשה עלי להטריח אותך בצוק העתים הללו ועל רוב דאגתך העצומים בדבר כזה, אולם שוב נתישבתי כפי דברי רש"י ז"ל עה"כ (משלי י"ב, כ"ה) דאגה בלב איש ישחנה ודבר טוב ישמחנה [יעסוק בתורה והיא תשמח את הדאגה שבלבו ותצילנו ממנה]. היא היא עצתך להסיח דאגתך מלבך ולקיים ד"ת דבכי הוא וודאי גדול המעשה, וכן שמעתי מידידינו הרב ר' יחונתן מזאריק שה' פ"א כבוד איתן אדמו"ר זצ"ל מווארקא בדאגה עצומה גדולה מאוד, ואמר לו נלך אל בית הלימוד, וכן עשה, ואמרתיו הוא הוא דברי רש"י ז"ל הנ"ל.

ידידך דו"ש באהבה

הק' יחיאל בהרב זצללה"ה ז"ע

*ה"ה הגה"ח המפורסם רבי שמחה אובערבוים זצ"ל, זקן חסידי אלכסנדר, ואיש אמונם של רבוה"ק ז"ע.

(מצוין בספר "מאמרים ואגרות" מרבוה"ק ז"ע לבית אלכסנדר)

עלוך זה נתרם

כתובת מייל של מערכת הגליון
a13215113@gmail.com

הודעה משמחת
ב"ה, לכל המעוניין ניתן לתרום בעמדות "קהילות" ו"נדרים פלוס" הפרוסות בבתי כנסיות ברחבי הארץ והעולם ע"ש "עלוך אשרי האיש"
או במספר טלפון (קהילות): 073-275-7000, ולהקיש קוד 8915
אין ניתן אכילס פאליול, אטלס אק פינכס רחיים אגלם אפנחה
אשכנזי

לע"נ מרת מלכה בת הרה"ח ר' יוחנן דב הלוי ע"ה - נלב"ע ד' שבט תשע"ד
ולע"נ הרב אברהם בן הרה"ח ר' יוחנן דב הלוי ע"ה
נלב"ע ז' אדר תשע"ה
ת. נ. צ. ב. ה.

לע"נ הרה"ח ר' יצחק בן הרה"ח ר' משה אריה ז"ל
נלב"ע בשבועות תשע"ד
ת. נ. צ. ב. ה.

לע"נ הרה"ח רבי יוסף אלימלך בן הרה"ח רבי חיים אליעזר ז"ל
נלב"ע י"א אלול תשע"ח
ת. נ. צ. ב. ה.

המעוניין לתרום להוצאות העלוך להצלחה, ברכה או לע"נ יפנה לעורך הבה"ח ישראל פינגבוים הי"ו, או להפקיד בבנק פועלים, סניף 533, מס' ח-ן 540321-ע"ש ישראל בנימין פינגבוים. ניתן לתרום מכספי מעשר.